

فرمول اسلام برای

افزایش ازدواجهای سعادت آمیز

د آمارهای اخیر وزارت دادگستری در مورد ازدواج و طلاق در تهران، بخوبی قلت میزان ازدواج و کثرت اختلافات زناشویی را نشان می‌دهد. این آمارها نشان می‌دهد که در دوازده سال ۱۳۴۵ در تهران ۲ میلیون و هفتصد هزار شری تنها ۱۰۹۰ و در همین ماه همین سال ۱۸۲۰ ازدواج در دفاتر ازدواج تهران به ثبت رسید. همین آمارها میزان طلاق در دوازده ماه سال جاری ۲۷۰ ذکر کرده‌اند و با توجه با اینکه دادگاه‌های خانواده در دو ماه ۱۰۰ روز اول تشکیل خود با وجود کمی تعداد شعب که اکنون تا دو برابر افزایش یافته‌اند یا ۴۴۷ طلاق موافقت کرده‌اند. لزوم اتخاذ تصمیمات اجتماعی مهمی بر افزایش ازدواجهای سعادت آمیز احساس می‌شود. بخصوص که از سمیت وسیع تهران تقیاً یک میلیون نفرشان ازدواج کرده‌اند و طبق گزارش اداره آمار عمومی هم اکنون ۲۶۶ هزار و ۷۴۲ دختر دردم بخت در تهران زندگی می‌کنند و دو برابر این عدد در تهران مرد مجرد وجود دارد که همچنین به تنهایی زندگی می‌کنند و تنهایی را بر ازدواج ترجیح می‌دهند.

د حرائد،
 پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 آمارهای هولناک که از طرف مقامات، بوضوح انتشار یافته‌اند زنده‌ایست بر اینکه اجتماع امروز ما با چه خطرهای جدی اجتماعی مواجه شده که بسختی جامعه‌ها را تهدید می‌کند، ارقام ازدواج و تشکیل خانواده بسیار کم و آمار طلاق و اختلافات خانوادگی روز به روز رو به تریز است.

حالی‌توجه اینکه دادگاه‌های حل اختلافات خانوادگی بر خلاف انتظار مسئولین امور، نه تنها نتوانست آمار ازدواج را بالا ببرد و جلوی اختلافات وحدانی ما را بگیرد بلکه همواره دایره اختلافات و از هم پاشیدن خانواده‌ها دوپتوسه است.

افزایش آمار طلاق و کم شدن آمار ازدواج‌ها یکباردیگر ثابت کرده تشکیل دادگاه‌ها و... به تنهایی قادر نیست از اختلافات خانوادگی جلوگیری کند و بر فرض اینکه با اجبار و تهدید و تحت فشار قراردادن طرفین و عدم

صدور گواهی اجراء طلاق بتوانند بظاهر از گسسته شدن خانواده ها جلو گیری کنند ولی این روش نمیتواند سعادت خانواده ها را تأمین کند .

این مشکل اجتماعی را بچه نحو باید حل کرد ؟

یکی از روزنامه های یومیه (۶) بعد از نقل آمارهای مذکور این مشکل اجتماعی را در معرض افکار خوانندگان خود گذاشته و در آنها نظر خواسته است و خوانندگان نیز هر یک مطابق آنچه بگوش رسیده ، راه حل هایی پیشنهاد کرده اند از قبیل اینکه : با پدر در درس مدارس موادی بنام درس اخلاق و زندگی اضافه شود . ازدواج برای مردان در ۳ سال اول استخدام اجباری اعلام گردد ، دولت برای تشویق ازدواج کارمندان و کارگران جائزهای معین کند ، برای دادن وام بازواج کنندگان ، یا لثک ازدواج ، تأسیس گردد .

بنظر ما اجبار جوانان بازواج از طریق استخدام و دادن وام یا جایزه بازواج کنندگان گویانکه ممکن است در بعضی از موارد سودمند واقع شده و در تشکیل خانواده مؤثر باشد و لکن هرگز طرق اساسی و طبیعی افزایش ازدواج نبوده ، معلوم نیست که در ایجاد ازدواج های سعادت آمیز نقش مؤثری بازی کند .

آسانترین و در عین حال مؤثرترین فرمول طبیعی و قابل عمل افزایش ازدواج های سعادت آمیز ، فرمولی است که اسلام بوسیله آن بادر نظر گرفتن حالات و امکانات گوناگون جوانان ، آنها را بسوی زندگی شیرین خانوادگی سوق میدهد و بدین طریق میزان ازدواج ها را بالایی برد .

اسلام از طرفی از طریق تصرف در عقاید و نفوذ کامل در افکار ، زمینه مساعد فکری و روحی توجه به تشکیل خانواده را ایجاد می کند و از اینرو زناشویی را مستحب مؤکد و یک عمل عبادی بشمار آورده و بنویان حافظان و مایه آرامش روح و فکر معرفی کرده و باین ترتیب آنرا یکی از وظائف مهم مسلمانان قرار داده و مقررات و قوانین خاصی برای آن وضع نموده است ، و از طرف دیگر با دستورات قاطعی از عواملی که موجب انحراف نیروی حسی از مسیر طبیعی خود می گردد ، جلوگیری کرده است .

چنینا ممکن است جوانبائی پیداشوند که بچه کافی رشد پیدا نکرده و اسلام اثر عمیقی در افکار آنها نگذاشته و بادر اثر ازدیاد مشکلات و فقدان شرائط لازم برای ازدواج نتوانند باسانی به تشکیل خانواده اقدام نمایند ، اسلام دریادی امر انجام این مسئولیت مهم را بعهده خانواده های می گذارد که این جوانان در آن محیطها تربیت شده اند و لذا یکی از وظائف مهم خانوادگی پدران و مادران در این قرار داده است که زودتر و وسائل ازدواج فرزندان خود را فراهم آورند و ققیاء نیرد این مورد باب جداگانه ای در کتب روایات معتقد و احادیث زیادی

(۱) اطلاعات شماره ۱۲۴۲۱

در این خصوص نقل نموده اند از جمله این روایت زیارت :

روزی پیغمبر اکرم در بالای منبر خطاب بمر دم چنین فرمود مسلمانها ... دختران شما بمنزله میوه رسیده در روی درخت می باشند ، اگر میوه های تازه و مطبوع بالای درخت بموقع چیده نشود تابش آفتاب و وزش بادهای ... آنها را ضایع می سازد و همچنین اگر بنیاد غیریزه دختران خود پاسخ صحیح نداده ، آنها را شوهر ندهید و صحت مزاج آنان را با ازدواج تأمین ننمائید هرگز از انحراف و عکرایش آنها بسوی فساد ایمن نمیشوید زیرا آنان نیز بشر هستند و باید احتیاجات بشری آنان را جواب داد « (۱)

از آنجا که ممکن است پدران و مادران بوظیفه اسلامی خود عمل نکرده و از زیر بار مسئولیت مهم خود شانه خالی کنند و از طرفی خود جوانان نیز قدرت اقدام به تشکیل خانواده را نداشته باشند و در نتیجه در معرض فساد قرار گیرند ، اسلام برای نجات جوانان از این بن بست ناشی از فشار نیروی جنسی ، راه حل عاقلانه ای پیشنهاد کرده و مسئولیت را در اینصورت بگردن سایر مسلمانها انداخته و باین ترتیب سایر مسلمانها را نیز در رفع مشکلات جوانان سهیم ساخته است . و روایات صحیحی در این خصوص وارد است که ما از باب نمونه خبر معتبر زیر را برای اطلاع خوانندگان گرامی نقل می کنیم ، امام هفتم فرمود : سه گروه در روز قیامت از رحمت پروردگار بیشتر بهره مند می شوند : کسانی که وسائل ازدواج برادر مسلمان خود را فراهم سازند و افرادی که در باره برادر مسلمان خود خدمتی کنند و اشخاصی که در کتمان سر مسلمانان بکوشند « (۲)

البته واضح است مسئولیتی که پدران و مادران و سایر مسلمانها در قبال ازدواج جوانان دارند تنها از نقطه نظر و وظائف نیک خانوادگی و حفظ سلامت جوانان و جامعه مسلمین و مسئولیت انسانی و جسمانی بوده و از نظر فقهی تکلیف واجب و از ازام حتمی بشمار نمیرود که شانه خالی کردن از این وظیفه انسانی گناه شمرده شده و مؤاخذه داشته باشد مگر در موردیکه عدم انجام وظائف خانوادگی پدران و مادران و سایر مسلمانها در مورد ازدواج جوانها و عدم اعتناء بوضع روحی و جسمی آنها ، زیانهای فردی و اجتماعی ، ایجاد کند که در این صورت مسئولیت آن بسیار خطری می باشد اینک باید این مسائل را مورد بررسی قرارداد که اسلام چگونه دختری را با چمنائی برای ازدواج و ایجاد کانون خانوادگی شایسته می داند و بچه طریق عاقلانه ای باید چنین دختری را بهمسری انتخاب کرد . آیا لازمست دختر و پسر قبل از ازدواج از حالات روحی و خصوصیات و مزایای فکری و جسمی همدیگر اطلاع داشته باشند یا نه ؟ تفصیل این مسائل را در شماره آینده مطالعه می فرمائید .

(۱) وسائل الشیعه باب ۲۲ ...

(۲) د و د ۱۱۰ حدیث ۵